

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu složený z předsedkyně senátu Mgr. Daniely Zemanové a jeho členů: JUDr. Jana Huška, Mgr. Věroslava Řezáče, JUDr. Aleny Mátlové, JUDr. Josefa Doubka a JUDr. Dalimily Gadasové, projednal v ústním jednání dne 21. 3. 2012 kárnou žalobu **ministra spravedlnosti** ze dne 23. 10. 2008 proti **JUDr. J. P.**, soudnímu exekutorovi, Exekutorský úřad Karviná, se sídlem Komorní 4, Český Těšín, a rozhodl

t a k t o :

Kárně obviněný soudní exekutor JUDr. J. P.

- I. Podle § 116 odst. 2 zák. č. 120/2001 Sb., v platném znění (dále jen „exekuční řád“),

j e v i n e n t í m, ž e

vydaným opravným usnesením ze dne 30. 11. 2007, č. j. 68 Ex 362/06-64, prodloužil lhůtu k zaplacení nejvyššího podání, původně stanovenou ve výroku II. usnesení o příklepu ze dne 28. 11. 2007,

t e d y z á v a Ź n ě p o r u š i l

ustanovení § 170 a § 164 občanského soudního řádu,

č í m Ź s p á c h a l

kárné provinění podle § 116 odst. 2 exekučního řádu.

Za to mu kárný senát uložil podle § 116 odst. 2 písm. c) exekučního řádu,

pokutu ve výši 10 000 Kč.

Tato pokuta je splatná do 30-ti dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu, č. 3762-46127621/0710, variabilní symbol: 21032012.

II. Podle § 120 odst. 2 exekučního řádu,

s e z p r o š ť u j e

kárného provinění, kterého se měl dopustit tím, že:

- 1) neprovedl opravu výroku ve znění opravného usnesení na usnesení o příklepu ze dne 28. 11. 2007, č. j. 68 Ex 362/06 – 58;
- 2) ještě před uplynutím původní lhůty k zaplacení nejvyššího podání určil výzvou ze dne 3. 2. 2008 vydražiteli dodatečnou lhůtu.

neboť

n e b y l o p r o k á z á n o ,

že se uvedeným jednáním dopustil kárného provinění.

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah kárné žaloby

Ministr spravedlnosti (dále též „kárný žalobce“) podal proti kárně obviněnému soudnímu exekutorovi kárnou žalobu pro kárné provinění podle § 116 odst. 2 exekučního řádu. Toho se měl dopustit tím, že jako soudní exekutor v řízení vedeném pod sp. zn. 068 Ex 362/06 v rámci provádění exekuce prodejem nemovitostí nepostupoval v souladu s exekučním řádem, neboť:

- 1) vydaným opravným usnesením ze dne 30. 11. 2008, č. j. 68 Ex 362/06 - 64, prodloužil lhůtu k zaplacení nejvyššího podání, opravné usnesení neodůvodnil a nesprávně a neúplně poučil o opravném prostředku, což ve svém důsledku vedlo k nesprávnému vyznačení doložek právní moci na usnesení o příklepu ze dne 28. 11. 2007, č. j. 68 Ex 362/06 - 58 a opravném usnesení;
- 2) neprovedl opravu výroku ve znění opravného usnesení na usnesení o příklepu ze dne 28. 11. 2007, č. j. 68 Ex 362/06 - 58;
- 3) ve výzvě ze dne 3. 2. 2008 určil vydražiteli dodatečnou lhůtu k zaplacení nejvyššího podání ještě před uplynutím lhůty původní.

Tím dle kárného žalobce porušil § 164, § 156 odst. 3, § 169 odst. 2, § 202 odst. 1 písm. l), § 204 odst. 1, § 336m odst. 2 o. s. ř. a dále porušil § 14 odst. 5 Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 505/2001-Org. ze dne 3. 12. 2000, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, a svým jednáním ohrozil důvěru veřejnosti v exekutorský úřad.

V odůvodnění kárný žalobce uvedl, že své šetření provedl na základě stížnosti společnosti Tenis Rožnov, a. s., ze dne 17. 7. 2008. Po provedené kontrole zjistil, že

usnesením OS ve Vsetíně ze dne 23. 6. 2008, č. j. 2 Nc 3615/2006 - 8, byla nařízena exekuce k uspokojení pohledávky oprávněného Průmyslové podlahy Plaček, a. s., proti povinnému L. M. Jejím provedením byl pověřen soudní exekutor JUDr. J. P., který provedl exekuci prodejem nemovitostí. Dražební vyhláškou ze dne 23. 10. 2007 stanovil dražební jednání na 27. 11. 2007, ve kterém mimo jiné stanovil nejnížší podání, dražební jistotu, a dobu, do kdy vydražitel povinen zaplatit nejvyšší podání (15 dnů ode dne právní moci usnesení o příklepu), s tím, že nezaplatí-li vydražitel nejvyšší podání ve stanovené lhůtě, usnesení o příklepu se zrušuje a bude nařízeno další dražební jednání. Usnesením ze dne 28. 11. 2007 udělil příklep vydražiteli T. K., stanovil 15denní lhůtu k zaplacení nejvyššího podání, která počíná běžet dnem právní moci příklepu. Opravným usnesením ze dne 30. 11. 2007 opravil v bodě II. dle § 164 o. s. ř. lhůtu k zaplacení nejvyššího podání, a to tak, že ji prodloužil do 2 měsíců od právní moci rozhodnutí o příklepu, v poučení uvedl, že proti tomuto usnesení není přípustný opravný prostředek. Opravné usnesení nabylo účinnosti dne 3. 12. 2007. Vydražitel byl soudním exekutorem vyzván k zaplacení nejvyššího podání v dodatečné lhůtě 1 měsíce.

Dle kárného žalobce exekutor postupoval při provádění exekuce prodejem nemovitostí v rozporu se zákony, zejména s ust. § 69 exekučního řádu, ustanoveními o. s. ř. a kancelářského řádu. Porušení těchto předpisů kárný žalobce spatřuje ve vydání opravného usnesení o prodloužení lhůty k zaplacení nejvyššího podání, neboť institut opravy rozhodnutí slouží pouze k nápravě chyb v psaní a v počtech, jakož i jiným zřejmým nesprávnostem a je nepřipustné tímto postupem měnit obsah bezchybného rozhodnutí, tj. rozhodnutí o příklepu, jímž je od okamžiku jeho vyhlášení exekutor vázán. Určení 15denní lhůty obsahovala již i dražební vyhláška a taková změna rozhodnutí soudního exekutora je nepřipustná – tím byl porušen § 156 odst. 3, § 164 o. s. ř. Navíc usnesení neobsahovalo odůvodnění v rozporu s § 169 odst. 2 o. s. ř. Opravné usnesení dále obsahuje nesprávné a neúplné poučení o opravném prostředku, neboť odvolání proti opravnému usnesení je přípustné. Tím porušil § 202 odst. 1 písm. l) o. s. ř., § 204 odst. 1 o. s. ř., což v důsledku vedlo k nesprávnému vyznačení doložek právní moci na usnesení o příklepu a opravném usnesení.

Kárný žalobce obviněnému exekutorovi dále vytýká, že neprovedl opravu výroku ve znění opravného usnesení na usnesení o příklepu ze dne 28. 11. 2007, čímž porušil § 14 odst. 5 kancelářského řádu. Další pochybení shledává v určení dodatečné lhůty k zaplacení nejvyššího podání vydražiteli, kterou učinil výzvou ze dne 3. 2. 2008, a to ještě před uplynutím lhůty původní – tím porušil § 336m odst. 2 o. s. ř.

Kárně obviněný exekutor dle žalobce nepostupoval v předmětném řízení v souladu s exekučním řádem, porušil výše citovaná ustanovení o. s. ř. Svým nezodpovědným přístupem mohl zvýhodnit vydražitele na úkor dalších vydražitelů. Jeho jednání lze hodnotit i jako obcházení zákona. Ve svém důsledku ohrozil důvěru veřejnosti v exekutorský úřad. Navrhuje toto pochybení posoudit jako kárné provinění a obviněnému exekutorovi uložit odpovídající kárné opatření.

II. Vyjádření kárně obviněného exekutora

Kárně obviněný exekutor k tvrzenému pochybení uvedl, že vytýkané pochybení vnímal jako administrativní vadu. Uvedení termínu zaplacení nejvyššího podání v dražební

vyhláše považoval za chybu, kterou lze opravit dle § 164 o. s. ř. Totéž platí o opravě usnesení o příklepu. Ohledně námitky týkající se určení dodatečné lhůty k zaplacení nejvyššího podání vydražiteli, kterou učinil výzvou ze dne 3. 2. 2008, a to ještě před uplynutím lhůty původní, tj. porušení § 336m odst. 2 o. s. ř., kárně obviněný exekutor vycházel z dikce § 336m odst. 2 o. s. ř., konkrétně ze slova „určí“. Rozhodl se pro formu „výzva“, ve které určil dodatečnou lhůtu k zaplacení. Poukazuje na dopis Exekutorské komory ze dne 7. 5. 2008, ve kterém je tehdejší tajemník komory sděleno, že v tomto postupu při stanovení dodatečné lhůty k zaplacení nejvyššího podání neshledává závady. Dále uvedl, že v této exekuční věci proběhlo dne 3. 9. 2008 jednání před Okresním soudem ve Vsetíně na základě žaloby stěžovatelky, soud její žalobu zamítl ve všech bodech. Dne 2. 10. 2008 se u téhož soudu konalo rozvrhové jednání, soud neshledal v postupu exekutora žádné závady.

III. Průběh ústního jednání, dokazování

Při ústním jednání konaném dne 21. 2. 2012 oznámil zástupce stanovisko kárně obviněného exekutora, dle něhož se ze zdravotních důvodů nechce jednání účastnit a považuje za postačující přítomnost svého zástupce. Kárný senát dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky § 17 odst. 1 zák. č. 7/2002 Sb. a věc projednal bez přítomnosti kárně obviněného.

Po zahájení jednání kárný žalobce přednesl svůj návrh shodně s obsahem písemného podání ze dne 23. 10. 2008. Navrhl, aby bylo kárně obviněnému uloženo přiměřené kárné opatření, za což s ohledem na závažnost vytýkaného jednání považoval pokutu ve výši 300 000 Kč.

Zástupce kárně obviněného exekutora připustil, že vydání opravného usnesení nebylo v dané situaci správným postupem. Dle jeho vyjádření byl kárně obviněný exekutor upozorněn koncipientkou, že lhůta pro zaplacení nejvyššího podání stanovená v dražební vyhláše není obvyklá, on si uvědomil svůj omyl a proto provedl opravu. Předsdkyně senátu zástupce kárně obviněného exekutora k této obhajobě upozornila, že 15denní lhůta byla uvedena v dražební vyhláše, sdělena při dražebním jednání a uvedena v písemném vyhotovení usnesení o příklepu, jednalo by se tedy o trojnásobný omyl. Tuto skutečnost zástupce nedokázal objasnit. Zástupce dále uvedl, že se zjevně nejednalo o opravu zřejmé nesprávnosti, zdůrazňuje však, že tento procesně nesprávný postup neměl pro nikoho negativní důsledky. Dle zástupce kárně obviněného exekutora byla kárná žaloba dne 29. 10. 2008 podána po uplynutí šestiměsíční subjektivní lhůty. Pokutu ve výši navrhané kárným žalobcem považuje za nepřiměřenou závažnosti případného provinění a ekonomické situaci kárně obviněného exekutora, který působí v hospodářsky neprosperujícím regionu.

Předsdkyně kárného senátu stručně shrnula průběh předběžného šetření. Ke kárné žalobě byl kárným žalobcem i kárně obviněným exekutorem navržen k důkazu pouze exekuční spis vedený kárně obviněným exekutorem pod spis. zn. 68 EX 362/06 s tím, že tento spis obsahuje v podstatě veškeré relevantní dokumenty pro posouzení kárného provinění. Součástí spisu je protokol o dražbě ze dne 27. 11. 2007, dražební vyhláška ze dne 23. 10. 2007, dále písemné vyhotovení usnesení o udělení příklepu vydražiteli T. K. s tím, že pod výrokem II. byla stanovena lhůta 15 dnů k zaplacení nejvyššího podání. Opravným

usnesením ze dne 30. 11. 2007 bylo původní usnesení opraveno v bodě 2 a lhůta k zaplacení nejvyššího podání byla prodloužena na 2 měsíce od právní moci rozhodnutí o příklepu. Dále toto opravné usnesení obsahuje poučení, že proti němu není přípustný opravný prostředek. Součástí spisu je též výzva k zaplacení nejvyššího podání ze dne 3. 2. 2008 a následné dokumenty o úhradě tohoto podání a tedy zápisu vkladu do katastru nemovitostí. Je zde obsažena komunikace s Exekutorskou komorou a ministrem spravedlnosti ohledně stížností, které byly podávány na kárně obviněného exekutora.

Zástupkyně kárného žalobce v závěrečné řeči konstatovala, že kárná žaloba byla podána včas. Stížnost obsahující skutečnosti, pro které bylo kárné řízení zahájeno, byla Ministerstvu spravedlnosti doručena dne 28. 7. 2008 a Exekutorské komoře byla doručena kárná žaloba dne 29. 10. 2008, tzn. ve lhůtě přibližně 3 měsíců. Pochybení soudního exekutora nelze považovat za bezvýznamné či administrativní, neboť na soudní exekutory je zákonem přenesena část státní moci a stává se jejím vykonavatelem. Je tedy povinen se striktně řídit právními předpisy, pokud exekutor ze zákonného rámce vybočí, jedná se o závažné pochybení, bez ohledu na to, zda jím vznikla škoda. Skutková podstata kárného provinění je naplněna již tím, že soudní exekutor nerespektuje procesně stanovený postup, který je mu dán zákonem. Kárný žalobce trvá na vzneseném návrhu na uložení kárného opatření ve formě pokuty ve výši 300 000 Kč.

Zástupce kárně obviněného exekutora v závěrečné řeči navrhl vydání zprošťujícího výroku. I přes formálně nesprávné prodloužení lhůty k zaplacení nejvyššího podání byla dražba úspěšně ukončena, a to v relativně krátké době. Kárně obviněný exekutor se po zjištění svého pochybení, tj. nesprávného vydání opravného usnesení, snažil postupovat korektně, nikomu nebyla způsobena škoda.

IV. Hodnocení důkazů, závěr

Kárný senát byl povinen vypořádat se s námitkou vznesenou zástupcem kárně obviněného exekutora, dle které byla kárná žaloba podána dne 29. 10. 2008 po uplynutí subjektivní lhůty stanovené zákonem. Lhůta k podání kárné žaloby byla ke dni zahájení kárného řízení stanovena § 117 odst. 5 zákona č. 120/2001 Sb., zákona o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění platném ke dni 29. 10. 2008. Dle tohoto ustanovení musel být návrh na zahájení kárného řízení podán u kárné komise do 6 měsíců ode dne, kdy se kárný žalobce o kárném provinění dověděl, nejpozději však do 2 let ode dne spáchání kárného provinění. Do šestiměsíční lhůty se nezapočítává doba, po kterou byly činěny přípravné úkony k prověření, zda ke kárnému provinění došlo; tato doba nesmí být delší dvou měsíců. Pro úplnost lze poznamenat, že v této délce byly lhůty v ustanovení § 117 odst. 5 exekučního řádu zakotveny zákonem č. 347/2007 Sb., účinným od 1. 1. 2008, který takto prodloužil předchozí subjektivní tříměsíční a objektivní roční lhůtu. Jedná se o ustanovení upravující procesní podmínky a postupuje se podle něho v každém řízení zahájeném po nabytí jeho účinnosti, nestanoví-li případně přechodná ustanovení jinak (což zákon č. 347/2007 Sb. nestanoví). Předmětné řízení zahájené dne 29. 10. 2008 je tedy vedeno dle exekučního řádu ve znění zákona č. 347/2007 Sb., včetně znění § 117 odst. 5 tohoto zákona upravujícího subjektivní i objektivní lhůty pro podání kárné žaloby.

Ve věci je nesporné, že stížnost obsahující skutečnosti, pro které bylo následně ministerstvem spravedlnosti zahájeno kárné řízení, byla na ministerstvo doručena dne 28.

7. 2008. Tento den nelze bez dalšího považovat za počátek běhu subjektivní lhůty, neboť, jak je ostatně výslovně konstatováno v § 17 odst. 5 exekučního řádu, do této lhůty se nezapočítává přiměřená doba potřebná pro ověření takto sdělených údajů. V dané věci je však zřejmé, že subjektivní šestiměsíční lhůta při podání návrhu na zahájení řízení dne 29. 10. 2008 zachována byla. Nad rámec rozhodnutí lze pro úplnost uvést, že v projednávané věci by byla zachována i subjektivní lhůta v trvání 3 měsíců, neboť, její počátek by nebyl odvíjen od prvního dne, kdy byla kárnému žalobci doručena stížnost na obviněného exekutora, ale od chvíle, kdy mohl tyto údaje alespoň rámcově verifikovat. Dodržení objektivní lhůty nebylo zpochybněno, je možno konstatovat, že i tato lhůta byla zachována, neboť k vytýkanému jednání došlo v období listopad 2007 – únor 2008, což spadá do časového rámce 2 let před zahájením kárného řízení v říjnu 2008.

Kárný senát poté přistoupil k meritornímu posouzení věci. Kárně obviněný exekutor nezpochybnil, že lhůtu k zaplacení nejvyššího podání původně stanovenou usnesením o příklepu ze dne 28. 11. 2007, č. j. 68 Ex 362/06 – 58, v délce 15 dnů, prodloužil formou vydání opravného usnesení vydaného dne 30. 11. 2007 pod č. j. 68 Ex 362/06 – 64, a to na dva měsíce od právní moci rozhodnutí o příklepu. Tímto postupem tedy došlo ke změně výroku usnesení o příklepu, kterým byl soudní exekutor dle § 170 odst. 1 o. s. ř. vázán. Opravným usnesením bylo možno v souladu s § 164 o. s. ř. za použití 167 odst. 2 o. s. ř. opravit chyby v psaní a v počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Z citovaného znění zákona je zřejmé, že institut opravy rozhodnutí dle § 164 o. s. ř. je určen k opravě zjevných nesprávností, ke kterým došlo při vyhlášení nebo při písemném vyhotovení rozhodnutí. Je zcela nepřipustné, aby tímto postupem byl měněn samotný obsah rozhodnutí. K tomu jsou určeny výhradně opravné prostředky. Kárně obviněný soudní exekutor tímto hrubě porušil zákon při vydávání rozhodnutí, přičemž jeho úkony jsou považovány za úkony soudu (§ 28 exekučního řádu). Údaj o lhůtě k zaplacení nejvyššího podání je dle § 336j odst. 4 o. s. ř. obligatorní součástí výroku usnesení o příklepu, usnesení se doručuje oprávněnému, povinnému, vydražiteli, případně dražitelům, kteří proti udělení příklepu vznesli námitky. Nepřípustná změna výroku tohoto usnesení je tedy závažným porušením povinností soudního exekutora postupovat v souladu s právními předpisy, čímž nejméně narušil právní jistotu účastníků řízení a dražitelů.

Kárně obviněný exekutor při své obhajobě uvedl, že jeho pochybení spoluzavinila koncipientka, která ho upozornila na příliš krátkou lhůtu k zaplacení nejvyššího podání. Z jím podaného tvrzení však nebylo zcela zřejmé, jakým způsobem by se tato koncipientka podílela na vydání opravného usnesení a jak její případné upozornění ovlivnilo zavinění kárně obviněného exekutora za nezákonnou změnu již vydaného usnesení o příklepu. Kárný senát uvedené tvrzení proto nepovažoval za relevantní. Stejně vyhodnotil i odkazy kárně obviněného exekutora na rozhodnutí vydaná v občanském soudním řízení Okresním soudem v Vsetíně, neboť žádné z nich se nezabývalo zákonností vydaného opravného usnesení ze dne 30. 11. 2007.

Kárné provinění soudních exekutorů je definováno § 116 odst. 2 exekučního řádu (ve znění účinném v době vytýkaného jednání) jako závažné nebo opětovné porušení povinnosti stanovené zákonem, nebo závažné nebo opětovné narušení důstojnosti exekutorského povolání chováním exekutora. Kárný senát dospěl k závěru, že výše uvedeným pochybením kárně obviněného exekutora, tj. nezákonnou změnou výroku

usnesení o příklepu, obviněný exekutor závažně porušil povinnosti stanovené zejména § 2 exekučního řádu a § 170, § 164 občanského soudního řádu, a naplnil tak skutkovou podstatu kárného provinění.

V souladu s výše uvedeným kárný senát vycházel ze závěru, že úprava bodu č. II výroku usnesení o příklepu ze dne 28. 11. 2007, tj. prodloužení původní 15denní lhůty k zaplacení nejvyššího podání na lhůtu dvouměsíční, byla provedena zcela nepřipustným způsobem. Aniž by bylo ze strany kárného senátu namísto vyslovovat závěry o nicotnosti tohoto úkonu, pro účely kárného řízení je nutno vycházet z předpokladu, že opravné usnesení nemohlo mít vliv na obsah výroku původního usnesení. Ve světle tohoto závěru by bylo nelogické vytýkat kárně obviněnému exekutorovi, že neprovedl opravu výroku usnesení o příklepu dle opravného usnesení, které vůbec nemělo být v této podobě vydáno. Podobně kárný senát přistoupil k posouzení výtky kárného žalobce, že obviněný exekutor určil ve výzvě ze dne 3. 2. 2008 vydražiteli dodatečnou lhůtu k zaplacení nejvyššího podání ještě před uplynutím lhůty původní, přičemž lhůtu původní konstruoval dle prodloužení provedeného zmíněným opravným usnesením. Obviněný exekutor se dopustil kárného provinění primárně provedením nepřipustné změny výroku usnesení o příklepu, která by vůbec neměla být považována za účinnou. Je-li určitý postup v řízení označen jako pochybení dosahující intenzity kárného provinění, pak je nutno jej takto označit a kvalifikovat, čímž je zřejmé, že takto v řízení nemělo být v žádném případě postupováno. Účelem kárného řízení je jednoznačně vymezit případné kárné provinění obviněného exekutora a stanovit jemu odpovídající kárné opatření, a nikoliv dovozovat z navazujících (nezamýšlených) úkonů další případné negativní důsledky, které jsou pouze logickým pokračováním prvotního pochybení.

Kárný senát z uvedených důvodů v souladu s § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb. kárně obviněného exekutora zprostil kárné žaloby ohledně skutků 2) a 3), neboť nebylo prokázáno, že by se uvedeným jednáním dopustil kárného provinění.

V. Uložení kárného opatření

Při úvaze o druhu ukládaného kárného opatření přihlížel kárný senát ke všem okolnostem, které během řízení vyšly najevo. Přestože pochybení kárně obviněného exekutora bylo hodnoceno jako závažné, kárný senát vzal v jeho prospěch v úvahu, že se jedná o první postih obviněného exekutora v kárném řízení. Přihlédl též k tomu, že občanský soudní řád v § 336m odst. 2 předpokládá situaci, kdy vydražitel neuhradí nejvyšší podání ve lhůtě stanovené usnesením o příklepu, v takovém případě mu soud stanoví dodatečnou lhůtu a vydražitel má možnost v jejím průběhu příslušnou částku dodatečně zaplatit. Pochybení kárně obviněného exekutora tedy nezpůsobilo nicotnost provedené dražby a následných úkonů, což není relevantní při rozhodování o vině za kárné provinění, avšak při úvaze o kárném opatření k této skutečnosti lze přihlídnout.

Kárný senát dospěl po vyhodnocení uvedených okolností k závěru, že v daném případě je odpovídající kárné opatření uložení pokuty ve výši 10 000 Kč, tedy na samé dolní hranici jejího možného rozpětí, a to v souladu s § 116 odst. 3 písm. c) exekučního řádu.

P o u č e n í: Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 21. března 2012

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně kárného senátu
pro řízení ve věcech soudců